

sers Interesser. Jeg ved godt, at de Herrer tale om, at man ved Hjælp af den almindelige Valgret skal kunne naa saa forfærdelig langt frem. Jeg har nu Grund til at tro, at de Herrer selv ikke i nogen overdreven Grad tro derpaa. Jeg tror, som sagt, det var bedre, om de Herrer indbød andre Samfundsklasser til i Forening med dem at gennemføre sociale Reforme, at de kort sagt søgte at gennemføre dem i *Forstaaelse* med andre Samfundsklasser og ikke *paa Trods* af dem. Hvad der har glædet mig overordentlig at høre, er den Stemning, der er gaaet gennem Forhandlingerne. Den har vist, at man nu fra saa at sige alle Sider erkender Rigtigheden af det Princip, at Reformerne skulle gennemføres gennem Hjælp til Selvhjælp. Det eneste Medlem, der saa en lille Smule skeptisk paa dette Forhold, var det ærede Medlem for Skjoldlev, men det ærede Medlem kan maaske komme paa andre Tanker i dette Tilfælde. Den Vej, de Herrer gaa i det første af de Forslag, de have forelagt, om Bidrag til Understøttelseskasser for arbejdsløse, og hvorved de ville gøre Fagforeningerne til Mellemlid mellem Staten og Arbejderne for at løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet, finder jeg er en uheldig Fremgangsmaade som Forholdene ere i Øjeblikket. De fleste af os ere sikkert enige om, at den Vej, vi i Længden skulle naa frem ad, er Forsikringsvejen; men nu at søge Løsningen gennem Fagforeningerne, ved Hjælp af Fagforeningskasserne, vilde være uheldigt. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds kan nemlig ikke paa nogen mulig Maade komme uden om det, at Fagforeningskasserne blive betragtede som og ere Krigskasser. Det ærede Medlem har ofte søgt at benægte det, men jeg har i alle Tilfælde haft den modsatte Anskuelse med Hensyn til Fagforeningernes politiske Standpunkt. Det ærede Medlem hævder til enhver Tid, at Fagforeningerne ere upolitiske, men jeg kan ikke se, at det er rigtigt. Det er muligt, at jeg tager fejl, bl. a. paa et bestemt Punkt, og jeg vil derfor give det ærede Medlem Ret til at rette mig, men forholder det sig ikke saaledes, at man ind i Ledelsen for de samvirkende Fagforbund vælger en Mand som Repræsentant for Socialdemokratisk Forbund? Hvis dette er Tilfældet, hvis man vælger ind i denne Ledelse en Repræsentant for en politisk Organisation, en politisk Forening, saa forekommer det mig ikke, at man ret vel kan paastaa, at disse Foreninger ere absolut upolitiske. Dertil

kommer i øvrigt ogsaa, at de muligt undertiden tage Del i Valgagitationen. Jeg ved ikke, om de yde Bidrag hist og her for at faa valgt en socialdemokratisk Kandidat, men jeg ved i alt Fald et bestemt Sted, hvor jeg er særlig kendt, hvor adskillige af Fagforeningerne som saadanne marcherede op Aftenen før Valget og anbefalede at stemme paa den socialdemokratiske Kandidat. Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa denne Omstændighed, fordi den dog godtgør, at det ikke er absolut rigtigt, naar man taler om, at Fagforeningerne ere upolitiske. Naar jeg siger, at jeg ikke anser det for heldigt at gaa den Vej, det første af Lovforslagene anviser, for Øjeblikket, er det netop ud fra den Betragtning, at Fagforeningerne ikke ere helt upolitiske, og at de endnu befinde sig paa et Udviklingstrin, hvor de i for høj Grad ere Kampforeninger, i for høj Grad ere Vaaben, der bruges i den sociale Kamp. Derimod tvivler jeg ikke om, og det skulde glæde mig, om det sker, at Udviklingen efterhaanden kunde føre med sig, at man kunde naa frem ad den Vej, for jeg indser saa godt, at den har mange gode Sider. Men at gaa ad denne Vej for Øjeblikket vilde jeg ikke paa nogen Maade kunne tilraade.

Hvad det andet af de af de Herrer stillede Forslag angaar, skal jeg sige, at ogsaa jeg betragter det som en god Gerning at støtte de fri Fattiggasser. Det er klart, at de paa flere Steder gøre stor Nytte bl. a. ved at afhjælpe den øjeblikkelige Nød. Jeg har endogsaa hørt, at man paa visse Steder har brugt dem til at hjælpe Folk til at holde sig fri for Fattigvæsenet, for at opnaa Alderdomsunderstøttelse, og jeg har hørt, at man gennem dem har ydet Hjælp paa mange andre Maader uden for den rene Understøttelse. Jeg kan derfor ikke se andet, end at der, som det jo ogsaa er fremhævet af flere ærede Talere, kan være Grund til at se med Sympati paa disse Kassers Virksomhed. Jeg kan heller ikke se andet, end at man i Kjøbenhavn har et vist Grundlag, paa hvilket man kunde bygge en fri Fattiggasse. Jeg minder de Herrer om, at ude i Provinserne er Forholdet jo bl. a. det, at de kommunale Afgifter af Ejendomshandeler gaa til den fri Fattiggasse. Her i Kjøbenhavn betales der en betydelig større Afgift, Kvartprocentafgiften, men den gaar, saa vidt jeg ved, til Kommunens Fattiggasse. Allerede i den, som jo vist nok ikke er saa ringe, har man et Grundlag til at begynde med. Men naar man saa